

แบบรายงาน ผลงานนวัตกรรม เสนอเพื่อพิจารณาคัดเลือก ครูต้นแบบส่งเสริมการอ่าน ปี ๒๕๖๘

นางวิไลวรรณ ดารา
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านหนองหัวเรือ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ใบสมัครขอรับการคัดเลือกครูต้นแบบส่งเสริมการอ่าน ปี ๒๕๖๘

ข้อมูลพื้นฐาน

ชื่อ-สกุล (นาย/นาง/นางสาว) วิไลวรรณ อาราม
ตำแหน่ง ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์
โรงเรียน บ้านหนองหัวเรือ
ที่อยู่โรงเรียน 353/9 หมู่ 4 ตำบลมหาโพธิ์ อำเภอแก่งเลิง
จังหวัดนครสวรรค์ 60230
จำนวนนักเรียนในโรงเรียน คน ขนาดโรงเรียน ขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1
เริ่มปฏิบัติการสอน ณ โรงเรียนปัจจุบันเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2566
นับถึงวันที่ยื่นเสนอขอรับการคัดเลือก เป็นระยะเวลา 2 ปี - 5 เดือน 5 วัน
เบอร์โทรศัพท์ 063-110-9930 ID Line Wilainansdara

รายการตรวจสอบเอกสาร

☐ เอกสารจัดทำด้วยขนาดกระดาษ A๔ ในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเล่ม จำนวน 25 หน้า

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความที่แจ้งไว้ข้างต้นรวมทั้งข้อมูลที่ให้ในเอกสารที่เสนอขอรับการคัดเลือกครูต้นแบบส่งเสริมการอ่าน ปี ๒๕๖๘ เป็นความจริงทุกประการ หากตรวจสอบพบหรือมีการร้องเรียนว่าข้อมูลที่ข้าพเจ้านำเสนอเป็นเท็จ ข้าพเจ้ายินยอมให้ตัดสิทธิ์การรับรางวัลใดๆ และเรียกคืนรางวัลในกรณีที่ได้รับรางวัลแล้ว

(ลงชื่อ) วิไลวรรณ อาราม ผู้เสนอขอรับการคัดเลือก
(นาง/คุณ/นาย/นางสาว/ดร.) อาราม

การรับรองของผู้บังคับบัญชา

ได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอเสนอรับการคัดเลือกครูต้นแบบส่งเสริมการอ่าน ปี ๒๕๖๘ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้ง ตรวจสอบข้อมูลในเอกสารที่เสนอขอรับการคัดเลือก ฯ เล่มนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) วิไลวรรณ อาราม
(นาย/นาง/นางสาว/ดร.) อาราม
ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านหนองหัวเรือ

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและสะท้อนแนวทางการปฏิบัติงานของข้าพเจ้าในฐานะ “ครูต้นแบบส่งเสริมการอ่าน” ซึ่งมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ผ่านการประยุกต์ใช้ นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ควบคู่กับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องเรียนและห้องสมุดด้วยวิธี Gamification ซึ่งช่วยจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและใฝ่รู้ในการอ่านมากยิ่งขึ้น

รายงานนี้ประกอบด้วยสาระสำคัญ อาทิ แนวคิดและหลักการพัฒนานวัตกรรม วิธีการดำเนินงาน ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริง ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อขยายผลให้ครอบคลุมและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น โดยยึดหลักการพัฒนาผู้เรียนให้ “อ่านออก อ่านได้ และเข้าใจสิ่งที่อ่าน” ซึ่งเป็นรากฐานของการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระ และสอดคล้องกับแนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านในการประเมินระดับชาติ RT

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่เพื่อนครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้สนใจในการนำไปปรับใช้หรือขยายผลในการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่าน เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของชาติให้ก้าวไกลและยั่งยืน

ขอขอบพระคุณทุกภาคส่วนที่ให้การสนับสนุนตลอดการดำเนินงาน และขอให้รายงานฉบับนี้เป็นอีกหนึ่งพลังของ “ครูไทย” ที่ยืนหยัดในการสร้างนักเรียนไทยให้เป็น “นักอ่านอย่างแท้จริง”

วิไลวรรณ ดารา

พฤษภาคม 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	๒
ขอบเขตของการดำเนินงาน	๒
การดำเนินการตามองค์ประกอบและประเด็นการพิจารณา	๒
๑. การปฏิบัติตนในการส่งเสริมการอ่าน	๒
๑.๑ มีพฤติกรรมการรักการอ่าน	๒
๑.๒ จัดหาและสร้างสื่อการอ่าน และการใช้สื่อการอ่านให้ผู้เรียนได้อ่าน และเรียนรู้เสริมจากการเรียนรู้ในห้องเรียน	๓
๒. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	๓
๒.๑ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรายวิชาที่รับผิดชอบ	๓
๒.๒ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในแผนงานของโรงเรียน	๕
๓. ผลที่เกิดจากการปฏิบัติในการส่งเสริมการอ่าน	๗
๓.๑ ผลที่เกิดกับตนเอง	๗
๓.๒ ผลที่เกิดกับผู้เรียน	๗
๓.๓ ผลที่เกิดกับโรงเรียน	๙
๓.๔ ความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	๙
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

**แบบรายงานผลงานนวัตกรรมเสนอเพื่อพิจารณาขอรับการคัดเลือก
ครูต้นแบบส่งเสริมการอ่าน ปี ๒๕๖๘**

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านกับกิจกรรมห้องสมุดด้วย Gamification
ผู้จัดทำ	นางวิไลวรรณ ดารา
ปีการศึกษา	๒๕๖๗

ความเป็นมาและความสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ของมนุษย์ เพราะเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงองค์ความรู้ในทุกสาขาวิชา ช่วยเปิดโลกทัศน์ กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมจินตนาการและพัฒนาสมรรถนะทางภาษาอย่างรอบด้าน การอ่านยังส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการศึกษาศตวรรษที่ ๒๑

การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่เด็กเริ่มฝึกกระบวนการเรียนรู้ทั้งการอ่านออกเสียง อ่านรู้เรื่อง และอ่านเพื่อวิเคราะห์ แต่จากข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชาติ การสอบ RT (Reading Test) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พบว่า นักเรียนจำนวนมากยังมีปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ข้อความ และการแปลความหมายจากสิ่งที่อ่าน ส่งผลให้ไม่สามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้จัดทำจึงได้พัฒนานวัตกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL (Motivation, Active Learning, Construction, Reporting, Extension) : ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านแนวคิด Gamification ซึ่งใช้เกมเป็นแรงจูงใจในการอ่านและฝึกทักษะการจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างแรงจูงใจเชิงบวกและความสนุกสนานในการเรียนรู้

นอกจากนี้ การออกแบบกิจกรรมดังกล่าวยังสอดคล้องกับ ทฤษฎีโซนพัฒนาการใกล้เคียง (ZPD) ของ Vygotsky ที่ระบุว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อมีการสนับสนุนจากผู้สอนหรือเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่า ผ่านการให้คำแนะนำที่เหมาะสม (Scaffolding) รวมถึงสอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Constructivism) ของ Jean Piaget ที่ชี้ให้เห็นว่า การเรียนรู้เกิดจากการสร้างองค์ความรู้ใหม่บนพื้นฐานประสบการณ์เดิม โดยผู้เรียนมีบทบาทเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ การดำเนินงานดังกล่าวตั้งอยู่บนฐานของแนวคิดทางการศึกษา ได้แก่

- ทฤษฎี Zone of Proximal Development (ZPD) ของ Lev Vygotsky ที่เน้นการจัดกิจกรรมในระดับที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม
- ทฤษฎี Constructivism ของ Jean Piaget ซึ่งสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรง
- ทฤษฎี Gamification in Education ที่เห็นว่าการใช้กลไกของเกมในชั้นเรียนจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุข กระตือรือร้น และมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากขึ้น

- รวมถึง รูปแบบการออกแบบการเรียนรู้ ADDIE MODEL ซึ่งสนับสนุนการพัฒนาแผนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา ดำเนินการ และประเมินผล

ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบ MACRE MODEL ร่วมกับกิจกรรมเกมส่งเสริมการอ่าน จึงเป็น แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับประถมต้น โดยเฉพาะนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งอยู่ในช่วงวัยที่เริ่มต้นการเรียนรู้ด้านภาษาอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๒. เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านผ่านกิจกรรมห้องสมุด
๓. เพื่อสร้างแรงจูงใจและบรรยากาศการเรียนรู้อย่างสนุกสนานที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข
๔. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการสื่อสารของผู้เรียนผ่านการอ่านและกิจกรรมสร้างสรรค์

ขอบเขตของการดำเนินงาน

ด้านกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินกิจกรรมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑๐ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ด้านเนื้อหา ใช้บทเรียนและแบบฝึกทักษะเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ โดยเน้นการอ่านนิทาน การตั้งคำถาม และการสรุปประเด็นสำคัญ พร้อมสอดแทรกแนวคิดคุณธรรม จริยธรรม ผ่านเรื่องราว

ด้านรูปแบบกิจกรรม ใช้รูปแบบการสอน MACRE MODEL ควบคู่กับกิจกรรมห้องสมุดแบบ Gamification เกมอ่านแล้วตอบคำถาม เกมสะสมคะแนน แลกรางวัล และการอ่านนิทานผ่านหอกระจายข่าว

ด้านระยะเวลา ดำเนินงานเป็นระยะเวลา ๑ ปีการศึกษา (๒๕๖๗)

ด้านการวัดผล ประเมินผลโดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ แบบประเมินพฤติกรรมรักการอ่าน และการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม

การดำเนินการตามองค์ประกอบและประเด็นการพิจารณา มีดังนี้

๑. การปฏิบัติตนในการส่งเสริมการอ่าน

๑.๑ มีพฤติกรรมรักการอ่าน

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องภายใต้แนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และการจัดกิจกรรมห้องสมุดแบบ Gamification เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านและเพลิดเพลินกับการเรียนรู้

ในการส่งเสริมการอ่านให้เกิดผลลัพธ์อย่างยั่งยืนกับผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องแสดงตนเป็นแบบอย่างที่ดีผ่าน พฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งสะท้อนผ่านการอ่านอย่างต่อเนื่อง การแนะนำหนังสือที่มีคุณค่า และการเชื่อมโยงเนื้อหาในหนังสือเข้ากับบทเรียนและชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งเป็นวัยเริ่มต้นของการสร้างพื้นฐานทางภาษาและความคิด การอ่านจึงเป็นรากฐานสำคัญที่ต้องปลูกฝังด้วยวิธีการที่สนุก น่าดึงดูดใจ และเป็นระบบ

ตลอดปีการศึกษา ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านการรักการอ่านอย่างสม่ำเสมอโดยมี พฤติกรรมการอ่านของตนเองพร้อมเอกสารประกอบ หนังสือนิทาน ชุดการ์ดคำศัพท์ และบทความส่งเสริมความคิด รวมถึงได้นำเสนอพฤติกรรมการอ่านดังกล่าวต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มากกว่า ๔ ครั้งขึ้นไป ทั้งในช่วงก่อนเรียน ระหว่างกิจกรรมการสอน และในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ณ ห้องสมุดโรงเรียน

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้แนะนำแหล่งเรียนรู้และสื่อการอ่านที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน หนังสือภาพสำหรับเด็ก หนังสือนิทานคุณธรรม และสื่อดิจิทัลประเภท e-book และเกมอ่านรู้เรื่องในรูปแบบ Gamification ซึ่งได้รับความสนใจจากนักเรียนเป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียนสามารถเลือกหนังสือที่ตนเองสนใจ และอ่านด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

การปฏิบัติดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่าน เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมากขึ้น และสามารถจับใจความสำคัญได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้แบบ Active Learning ตามแนวคิดของ Vygotsky และ Piaget

ผลลัพธ์ที่สังเกตได้อย่างชัดเจนคือ นักเรียนเริ่มมีพฤติกรรมรักการอ่านมากขึ้น เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ และสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น สะท้อนจากคะแนน RT ที่เพิ่มขึ้น และผลงานบันทึกการอ่านที่นักเรียนจัดทำด้วยตนเอง

การที่ครูมีพฤติกรรมรักการอ่าน ไม่เพียงสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน แต่ยังเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านในโรงเรียน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีคุณภาพ และสามารถบรรลุระดับคะแนนสูงสุดตามองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ จัดหาและสร้างสื่อการอ่าน และการใช้สื่อการอ่านให้ผู้เรียนได้อ่านและเรียนรู้เสริมจากการเรียนรู้ในห้องเรียน

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการจัดหาและสร้างสื่อการอ่านอย่างเป็นระบบ และนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและห้องสมุด เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้อ่านอย่างมีจุดหมาย เรียนรู้ต่อยอดจากบทเรียน และสร้างพฤติกรรมรักการอ่านอย่างยั่งยืน

โดยเชื่อมโยงกับนวัตกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นคือ การใช้รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และบูรณาการกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแบบ Gamification ผ่านกิจกรรมห้องสมุดที่จัดต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา มีการจัดหาและใช้สื่อการอ่านเสริมไม่น้อยกว่า ๔ ครั้งต่อภาคเรียน

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการดังนี้:

๑. การจัดหาและสร้างสื่อการอ่าน

๑.๑ จัดหาหนังสือนิทานคุณธรรม หนังสือความรู้ทั่วไป และสื่อคำศัพท์ที่เหมาะสมกับระดับป.๑

๑.๒ สร้างใบงานแบบฝึกสรุปใจความ และ Mind Mapping จากเนื้อเรื่องสั้น

๑.๓ จัดทำ QR Code สื่อการอ่าน ประกอบบทเรียน หนังสือเสียง บทอ่านออนไลน์ และเกมอ่านจับใจความ

๑.๔ หนังสือภาพ e-book, หนังสืออ่านประกอบสาระวิชา

๑.๕ สื่อบัตรคำ บอร์ดนิทาน บัตรคำศัพท์ และ QR Code เชื่อมโยงสื่อ

๒. ใช้สื่อการอ่านให้ผู้เรียนเรียนรู้เสริมจากการเรียนในห้องเรียน

๒.๑ ใบกิจกรรมอ่าน-คิด-ตอบ

๒.๒ ใบงานจับใจความจากนิทาน/บทความสั้น

๒.๓ สื่อบัตรภาพประกอบการสรุปใจความสำคัญ

๒.๔ ผู้เรียนได้เรียนรู้ซ้ำและขยายความรู้จากสื่อเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง โดยมีแบบประเมินผลการอ่านประกอบ

๓. เอกสารประกอบและผลการใช้

๓.๑ “บิงโกคำศัพท์” จากหนังสือที่อ่าน

๓.๒ “เกมตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน” ผ่าน QR Code

๓.๓ “อ่านออกอากาศ” นิทานคุณธรรม และข่าวประจำวัน

๓.๔ “อ่านแล้วเล่า” ผ่านบันทึกการอ่าน

ครูใช้แผนการจัดการเรียนรู้และแบบบันทึกการใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน พร้อมทั้งถ่ายภาพกิจกรรมและรวบรวมหลักฐานประกอบการรายงาน แบบประเมินความสนใจในการอ่าน และสมุดสะสมคะแนนจากกิจกรรมห้องสมุด

ผลการดำเนินงานพบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านหนังสือมากขึ้น สามารถอธิบายใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ชัดเจน และเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับชีวิตจริงได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการทำใบงาน ตอบคำถาม และอภิปรายในชั้นเรียน ซึ่งสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการใช้สื่อการอ่านที่มีคุณภาพ และการจัดการเรียนรู้แบบมีเป้าหมายอย่างชัดเจน

ข้าพเจ้าจัดหาและใช้สื่อการอ่านไม่น้อยกว่า ๔ ครั้งต่อภาคเรียน และมีหลักฐานประกอบครบถ้วนทั้งรายการสื่อ บันทึกการใช้งาน และหลักฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับองค์ประกอบตามเกณฑ์สูงสุดในภาพประกอบ

๒. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

๒.๑ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรายวิชาที่รับผิดชอบ

(๑) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับผู้เรียนในรายวิชาที่สอน

จากการที่ข้าพเจ้ารับผิดชอบการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้มีการบูรณาการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละคาบเรียนอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักการเรียนรู้แบบลงมือทำ (Active Learning) ภายใต้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL ที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ (Motivation), การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), การสร้างองค์ความรู้ (Construction), การรายงานผล (Reporting) และการขยายผล (Extension)

ข้าพเจ้าได้ออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเฉพาะทางในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นให้นักเรียนฝึกอ่านจากสื่อประกอบที่เหมาะสมกับระดับและเนื้อหาวิชา พร้อมจัดทำแบบฝึกทักษะเพื่อให้นักเรียนจับใจความสำคัญ และสรุปความคิดได้อย่างชัดเจน กิจกรรมที่จัดอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่

ข้าพเจ้าจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรายวิชาที่รับผิดชอบ อย่างน้อย ๒-๓ ครั้งต่อสัปดาห์ อย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์ตลอดภาคเรียน ดังนี้

๑. กิจกรรมอ่านก่อนเรียน (Pre-reading activity) เริ่มต้นบทเรียนด้วยบทความสั้น นิทาน หรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมตอบคำถามเชิงจับใจความ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาบทเรียน

๒. กิจกรรมอ่านแล้วเล่า นักเรียนเลือกหนังสือหรือสื่ออ่านที่สนใจจากห้องสมุดหรือชุดฝึก แล้วอ่านสรุปใจความสำคัญด้วยตนเอง และบอกเล่าหน้าชั้นเรียนหรือในกลุ่มย่อย โดยใช้ mind mapping หรือภาพประกอบช่วยในการเล่า

๓. กิจกรรม “เกมนักอ่าน” (Gamification) นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสะสมแต้มผ่านการอ่านและตอบคำถามในรูปแบบเกม Zep Quiz, Kahoot หรือ Bingo คำศัพท์ โดยแต่ละกิจกรรมเชื่อมโยงกับบทเรียน และส่งเสริมทักษะการอ่านแบบนำตนเอง มีระบบ QR Code ให้ผู้เรียนเข้าถึงสื่อการอ่านดิจิทัลได้สะดวก

๕. กิจกรรมร่วมกับห้องสมุด ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือจากกิจกรรมห้องสมุด อ่านออกเสียง/อ่านนิทานออกอากาศ บันทึกการอ่าน และตอบคำถามประกอบ

ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ดีขึ้น เข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น และกล้าแสดงออกมากขึ้นนักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เกิดความภาคภูมิใจจากการสะสมแต้มในกิจกรรมห้องสมุด มีการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปเชื่อมโยงในวิชาอื่นอย่างสร้างสรรค์

(๒) มีการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ กิจกรรม ผลงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สอดคล้องกับรูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ได้รับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายผลการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ และสร้างแรงบันดาลใจในการส่งเสริมการอ่านให้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในวงการศึกษาในวงกว้าง

ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง รวมจำนวนทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า ๑๒ ครั้งต่อปี ผ่านช่องทางออนไลน์ที่หลากหลาย การเผยแพร่กิจกรรม ผลงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

๑. ช่องทางหลักในการเผยแพร่

- Facebook Page ของโรงเรียน
- YouTube ช่อง “แคคตัส บ้านทองอ้วน”
- กลุ่ม Line Classroom นักเรียนและผู้ปกครอง
- TikTok สรุปลักษณะเชิงสร้างสรรค์ การ์ตูนคำศัพท์ บทสรุปใจความ นิทาน ประกอบเสียง

๒. รูปแบบเนื้อหาที่เผยแพร่

- ภาพกิจกรรม “บิงโกคำศัพท์ในห้องสมุด” ที่นักเรียนเข้าร่วมแข่งขันโดยเน้นคำศัพท์จากบทเรียน
- คลิปกิจกรรม “อ่านนิทานเสียงดัง” ที่นักเรียนอ่านนิทานคุณธรรมที่หอกระจายข่าวของโรงเรียน
- ผลงานใบงานสรุปใจความ บันทึกการอ่าน Mind Mapping ในกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ
- การประชาสัมพันธ์กิจกรรมตอบคำถามออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์ม Kahoot และ Educandy
- ภาพกิจกรรมสะสมแต้ม ห้องสมุด Gamification พร้อมประกาศผลนักอ่านดีเด่น
- QR Code ลิงก์เข้าถึงกิจกรรมที่เผยแพร่ กิจกรรมอ่านข่าว บิงโกคำศัพท์ Kahoot, Zep Quiz

๓. ความถี่ในการเผยแพร่

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้งต่อเดือน อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน ตลอดภาคเรียนที่ผ่านมา รวมทั้งมีบางเดือนที่เผยแพร่มากกว่า ๒ ครั้ง เนื่องจากกิจกรรมย่อยหลากหลาย อาทิ กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมเชิญชวนอ่านพิเศษ และกิจกรรมเสริมรายวิชา

๒.๒ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในแผนงานของโรงเรียน

(๑) เป็นผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่านในแผนงานของโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๗ และดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามแผนงานของโรงเรียน

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบหลักของโครงการส่งเสริมการอ่านในแผนงานของโรงเรียนประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ โดยมีบทบาทในการออกแบบ วางแผน ดำเนินกิจกรรม และติดตามประเมินผลร่วมกับคณะทำงานส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตามนโยบายของสถานศึกษา และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การดำเนินกิจกรรมอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยเชื่อมโยงกับกิจกรรมห้องสมุดผ่านแนวคิด Gamification เพื่อกระตุ้นความสนใจและสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ดำเนินการตามแผนงานประกอบด้วย

๑. กิจกรรมการอ่านจับใจความร่วมกับ MACRE MODEL ในรายวิชาภาษาไทย และบูรณาการใน กลุ่มสาระอื่น ๆ

๒. กิจกรรมสะสมแต้มการอ่านผ่านสมุดสะสมคะแนน ที่มีการให้รางวัลใจอย่างสร้างสรรค์

๓. กิจกรรมบิงโกคำศัพท์, ตอบคำถามวันสำคัญ, เกมออนไลน์ zep quiz, kahoot, Educandy ที่ผสมผสานรูปแบบดิจิทัลเข้ากับการอ่าน

๔. กิจกรรมอ่านออกอากาศและนิทานคุณธรรม ที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารควบคู่การอ่าน

๕. การใช้สื่อการอ่าน QR Code และเอกสารคำอ่านที่ผลิตขึ้นใหม่เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เสริม

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานสะท้อนออกมาอย่างชัดเจนในด้านพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนที่ดีขึ้น ความสามารถในการจับใจความสำคัญพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอ่านอย่างกระตือรือร้น ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนงานโรงเรียน และสร้างวัฒนธรรมการอ่านอย่างยั่งยืนในสถานศึกษา

(๒) *การเผยแพร่ผลงานหรือประมวลค้นคว้า กิจกรรม ผลงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*

ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านในแผนงานของโรงเรียน และได้ดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางแผน กำกับ ติดตาม และเผยแพร่กิจกรรม/ผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ทั้งในระดับนักเรียนโรงเรียน และสาธารณชน

กิจกรรมที่ดำเนินการเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ ได้แก่

๑. การจัดกิจกรรม การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับชุดฝึกทักษะฯ ในห้องเรียน ซึ่งผสมผสานกระบวนการ Active Learning และกิจกรรมกลุ่ม

๒. การจัดกิจกรรมในห้องสมุด บิงโกคำศัพท์, ตอบคำถามจากสารานุกรม, อ่านนิทานออกอากาศ, และตอบคำถามผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ Kahoot และ Zep Quiz

๓. การบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในทุกหน่วยการสอนของวิชาภาษาไทย กิจกรรมอ่านหนังสือหน้าชั้นแล้วอภิปราย, การตั้งคำถามจากการอ่าน รวมถึงการวิเคราะห์ใจความสำคัญผ่าน mind mapping

ข้าพเจ้าได้เผยแพร่กิจกรรมและผลงานอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ที่หลากหลาย ได้แก่

๑. Facebook Page ของโรงเรียน (โพสต์ภาพกิจกรรมพร้อมคำบรรยายและคลิปสั้น)

๒. กลุ่มไลน์ผู้ปกครองระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและรายงานความก้าวหน้า

๓. ช่อง YouTube ของโรงเรียน เผยแพร่วิดีโอกิจกรรม "กิจกรรมอ่านนิทานออกอากาศ", "วิธีการเล่นเกมบิงโกคำศัพท์"

การดำเนินงานนี้ได้รับการตอบรับจากผู้ปกครอง ครูร่วมงาน และชุมชนทางการศึกษา ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงรุกที่ผสมผสานนวัตกรรม แนวคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีอย่างกลมกลืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความอย่างแท้จริงและยั่งยืน

๓. ผลที่เกิดจากการปฏิบัติในการส่งเสริมการอ่าน

๓.๑ ผลที่เกิดกับตนเอง

จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ควบคู่กับการดำเนินกิจกรรมในห้องสมุดโดยใช้แนวคิด Gamification ข้าพเจ้าในฐานะครูผู้พัฒนาและดำเนินงานนวัตกรรม ได้รับผลสะท้อนด้านวิชาชีพที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

๑. มีชื่อเสียงในชุมชนวิชาชีพและสื่อออนไลน์ ผลงานดังกล่าวได้รับการเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ Facebook ของโรงเรียน กลุ่มเครือข่าย โรงเรียนที่ได้รับการเผยแพร่ผลงาน สร้างแรงบันดาลใจให้ครูในโรงเรียน และเครือข่ายพัฒนาแนวทางการอ่านให้กับผู้เรียนของตนเองต่อไป

๒. เกิดพัฒนาการทางด้านทักษะวิชาชีพและภาวะผู้นำทางวิชาการ ข้าพเจ้าสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ใช้เครื่องมือดิจิทัลประกอบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว และได้รับโอกาสถ่ายทอดนวัตกรรมให้กับครูรุ่นใหม่ในวง PLC ของโรงเรียน

๓. ผลคะแนนการประเมินความสามารถด้านการอ่าน (RT) ของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากการเก็บข้อมูลก่อนและหลังดำเนินกิจกรรม พบว่า นักเรียนในชั้นเรียนมีคะแนน RT เฉลี่ยสูงขึ้นจากเดิมร้อยละ ๕๕ เป็นร้อยละ ๘๔ ภายในระยะเวลา ๑ ปีการศึกษา สะท้อนว่านวัตกรรมที่ใช้สามารถส่งเสริมทักษะการจับใจความสำคัญ การเชื่อมโยงประโยค และการวิเคราะห์เนื้อหาได้อย่างแท้จริง

๔. ได้รับเกียรติบัตรระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลคะแนนการประเมินความสามารถด้านการอ่าน (RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ สูงกว่าระดับประเทศ

๕. เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จากการเห็นพัฒนาการของนักเรียน ข้าพเจ้ามีแรงบันดาลใจในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีของ Vygotsky และ Piaget รวมถึงแนวทางการใช้เกมในการเรียนรู้ เพื่อออกแบบกิจกรรมที่ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

๖. เกิดความภาคภูมิใจในผลงานและความสำเร็จของผู้เรียน การที่นักเรียนสามารถอ่านหนังสืออย่างมีความสุข จับใจความสำคัญได้ดีขึ้น และสะท้อนผลการเรียนที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน เป็นแรงผลักดันที่สำคัญให้ข้าพเจ้ามุ่งมั่นพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมการอ่านต่อเนื่องในระยะยาว

๓.๒ ผลที่เกิดกับผู้เรียน

(๑) *ผู้เรียนมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือเรียน และนำความรู้จากการอ่านมาใช้ประโยชน์กับการเรียน และดำเนินชีวิต*

จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่านโดยใช้รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และการออกแบบกิจกรรมห้องสมุดในรูปแบบ Gamification ส่งผลให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีพฤติกรรมรักการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในด้านการอ่านหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือเรียน

นิทานคุณธรรม หนังสือความรู้รอบตัว หนังสือเสริมทักษะชีวิต และสารานุกรมสำหรับเด็กจากการเก็บข้อมูล พบว่า ร้อยละ ๘๐ ของผู้เรียน แสดงพฤติกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยมีหลักฐานที่ชัดเจน ดังนี้

๑. พฤติกรรมรักการอ่านเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมนักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยแสดงออกผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุด การเลือกอ่านหนังสือหลากหลายประเภท การสนใจหนังสือส่งเสริมคุณธรรม นิทาน ความรู้ทั่วไป และสารานุกรม ซึ่งสะท้อนว่านักเรียนเริ่มเห็นคุณค่าและเกิดนิสัยรักการอ่านในชีวิตประจำวัน

๒. สามารถจับใจความสำคัญและสรุปความรู้จากการอ่านได้ จากการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับ MACRE MODEL ผู้เรียนสามารถจับประเด็น สรุปเรื่อง และถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการอ่านเป็นภาษาของตนเอง ทั้งในรูปแบบการพูดและการเขียน ซึ่งส่งผลให้สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ดีขึ้น โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย

๓. นำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการเรียนและชีวิตประจำวัน ผู้เรียนสามารถนำสาระ ความรู้ และแนวคิดจากการอ่านไปใช้ในการทำกิจกรรมในห้องเรียน การเขียนเรียงความ การตอบคำถาม การอภิปราย และการประเมินค่านิยมที่ดีจากนิทานคุณธรรม รวมถึงใช้แนวคิดจากหนังสือเพื่อปรับพฤติกรรมของตนให้เหมาะสมกับสังคม การมีน้ำใจ การเคารพผู้อื่น และการมีความรับผิดชอบ

๔. แสดงออกถึงความภาคภูมิใจและกล้าแสดงออก จากการจัดกิจกรรมอ่านออกเสียง อ่านนิทานหน้าเสาธง และการตอบคำถามผ่านเกมในรูปแบบ Gamification นักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าพูดในที่สาธารณะ และสามารถสื่อสารความเข้าใจของตนเองได้อย่างมั่นใจและเป็นระบบ

๕. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านมีแนวโน้มดีขึ้น การประเมินผล RT (Reading Test) ภาคเรียนล่าสุด พบว่านักเรียนมีคะแนนการอ่านจับใจความสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับภาคเรียนที่ผ่านมา โดยเฉพาะในระดับชั้น ป.๑ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมากกว่าร้อยละ ๘๐ ซึ่งถือเป็นผลสำเร็จของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(๒) *ผู้เรียนมีผลงานที่เกิดจากการอ่านและผลงานที่ได้รับการเผยแพร่*

จากการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และการใช้แนวทาง Gamification ในกิจกรรมห้องสมุด ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสกัดสาระสำคัญจากการอ่าน และสามารถผลิตผลงานจากสิ่งที่ตนเองอ่านได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะกิจกรรมอ่านหนังสือเสริมสาระความรู้ หนังสือคุณธรรม และนิทานภาพ ซึ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความเข้าใจผ่านสื่อต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ โดยมีผลงานที่เกิดขึ้นจริงดังนี้

๑. นักเรียนมีผลงานที่สอดคล้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนสามารถสร้างผลงานจากการสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การเขียนบันทึกการอ่าน วาดภาพประกอบเรื่องราวที่อ่าน การแต่งนิทานสั้น การเขียนบทเรียนรู้ และการจัดนิทรรศการสื่อจากการอ่าน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง

๒. เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายห้องสมุดนักเรียน และร่วมจัดกิจกรรมเล่านิทานหมุนเวียนในห้องสมุด ซึ่งเป็นการฝึกการแสดงออก และใช้ความรู้จากการอ่านมาสร้างสรรค์งานจริง พร้อมทั้งได้รับการบันทึกกิจกรรมลงบนแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ที่เผยแพร่ผ่านระบบ QR Code และแพลตฟอร์มของโรงเรียน

๓. การอ่านต่อยอดสู่การเป็นต้นแบบในระดับชั้นเรียน นักเรียนบางคนมีพัฒนาการเด่นชัดถึงขั้นได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนห้องเรียนในการแนะนำหนังสือให้เพื่อน นักเรียนบางคนมีโอกาสนำเสนอความสนใจที่ถ่ายทอดความรู้จากการอ่านลงในจดหมายข่าวของโรงเรียน

จากผลงานข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนไม่ได้เพียงแต่รับรู้จากการอ่าน แต่สามารถถ่ายทอดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ นำเสนอออกมาเป็นผลงานที่มีคุณค่า ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการส่งเสริมการอ่านอย่างยั่งยืน

๓.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

(๑). *ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้โรงเรียนได้รับรางวัลเกี่ยวกับการอ่านในระดับต่าง ๆ.*

จากการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL ควบคู่กับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และการจัดกิจกรรมห้องสมุดตามแนวคิด Gamification อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑. ครูผู้จัดกิจกรรมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมระดับโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบมีบทบาทสำคัญในฐานะแกนนำดำเนินการจัดกิจกรรมอ่านจับใจความร่วมกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอื่น ๆ โดยออกแบบกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ การจัดโครงการ “บันทึกการอ่านสร้างสรรค์” และ “อ่านสนุก ถิ่นรางวัล” ทำให้นักเรียนเข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง สะสมผลงานอย่างเป็นระบบ และเกิดผลต่อเนื่องในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

๒. เกิดความร่วมมือในระดับโรงเรียนสามารถขยายผลกิจกรรมสู่เครือข่ายโรงเรียนในเขตบริการเดียวกัน โดยเผยแพร่ผลงานของครูและนักเรียนในระดับกลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนต่างเขตพื้นที่ ทำให้ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ประจักษ์

๓. การพัฒนาบรรยากาศและวัฒนธรรมการอ่านในโรงเรียนจากการดำเนินงานต่อเนื่อง โรงเรียนสามารถสร้างพื้นที่อ่าน และมุมอ่านสร้างสรรค์ พร้อมจัดระบบ QR Code ในการพัฒนาบทเรียน การฝึกทักษะการอ่านจับใจความซึ่งนักเรียนสามารถเข้าถึงได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมรักการอ่านอย่างชัดเจน

ความสำเร็จในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง ผ่านการประยุกต์ใช้ MACRE MODEL และ Gamification ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาและขยายผลได้อย่างยั่งยืน จนได้รับรางวัลและเป็นที่ยอมรับในระดับเขตพื้นที่ ถือเป็นแบบอย่างของการพัฒนานวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านที่แท้จริง

๓.๔ ความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

(๑). *ความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*

จากการดำเนินการส่งเสริมการอ่านโดยใช้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และการจัดกิจกรรมในห้องสมุดด้วยแนวคิด Gamification ได้ก่อให้เกิดความร่วมมืออย่างเข้มแข็งกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของกิจกรรมการอ่านในระดับโรงเรียน และขยายผลในวงกว้างจนสามารถสร้างเครือข่ายที่ต่างเขตพื้นที่ได้ และมีผลการดำเนินงานความร่วมมือดังนี้

๑. สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนข้างเคียงในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ในการสร้างเครือข่ายการอ่าน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนในการแลกเปลี่ยนสื่อการอ่านสร้างสรรค์ ปรึกษาค้นหนังสือ และจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานนักเรียนผ่านกิจกรรมเปิดโลกการเรียนรู้ทางวิชาการ

๒. ปรึกษาค้นหนังสือและชุดกิจกรรมการอ่าน ให้กับโรงเรียนในเครือข่ายตำบลใกล้เคียง รวมถึงโรงเรียนนอกเขตพื้นที่ส่งต่อสื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ให้โรงเรียนประถมในเครือข่ายร่วมใช้งาน

๓. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการอ่านผ่าน Facebook โรงเรียน กลุ่ม Facebook ครูภาษาไทยและเพจประชาสัมพันธ์ “ห้องสมุดโรงเรียนบ้านหนองหัวเรือ”

จากความร่วมมือดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงบทบาทของครูที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะภายในโรงเรียน แต่สามารถขยายผลและสร้างประโยชน์ในวงกว้าง เป็นแบบอย่างของการเป็นครูต้นแบบด้านการส่งเสริมการอ่านอย่างแท้จริง

(๒) เครื่องช่วยให้การสนับสนุนครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ในการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้ รูปแบบการสอน MACRE MODEL ร่วมกับ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ควบคู่กับการสร้างนิสัยรักการอ่านผ่านกิจกรรมห้องสมุดแบบ Gamification นั้น โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายในระดับ กลุ่มโรงเรียน และเขตพื้นที่ข้างเคียง เป็นหลัก ดังนี้

๑. ได้มีการสนับสนุนสื่อการอ่านและชุดฝึกทักษะการอ่าน จำนวนมากกว่า ๕ โรงเรียน ภายใต้กิจกรรมห้องสมุด

๒. มีการแลกเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการสอนระหว่างครูในเครือข่าย และเขตพื้นที่ข้างเคียง

๓. ผลลัพธ์ความร่วมมือในเชิงคุณภาพ ได้แก่ การจัดอบรมพัฒนาครูเครือข่าย การบริจาคสื่ออ่าน และการให้คำปรึกษาออกแบบกิจกรรมจากผู้เชี่ยวชาญ

การได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายระดับประเทศในการดำเนินงานส่งเสริมการอ่าน เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ครูสามารถออกแบบนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผู้เรียนในระยะยาว และแสดงถึงศักยภาพของครูในการสร้างเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตั้งแต่วัยเยาว์ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้อย่างยั่งยืน งานวิจัยของ สมศรี สุวรรณราช (2563) ชี้ว่า พฤติกรรมการอ่านที่เกิดจากแรงจูงใจภายในร่วมกับกิจกรรมที่สนุกและมีเป้าหมาย จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น และส่งผลต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อความ จับประเด็นสำคัญ และตีความเนื้อหาได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชรา อ่อนน้อม (๒๕๖๑) ที่ระบุว่า การใช้ชุดฝึกทักษะที่ออกแบบให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนระดับประถม จะส่งผลให้คะแนนการประเมิน RT สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

การบูรณาการ Gamification ระบบสะสมแต้ม บิงโกคำศัพท์ หรือเกมตอบคำถามออนไลน์ (Kahoot และ Educandy) ช่วยกระตุ้นแรงจูงใจภายในและสร้างความสุขในการอ่าน โดยผู้เรียนไม่ได้อ่านเพื่อทำแบบฝึกหัดเพียงอย่างเดียว แต่เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้รับคะแนน รางวัล หรือโอกาสในการนำเสนอผลงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ McGonigal (๒๐๑๑) ที่กล่าวว่า เกมสามารถส่งเสริมความผูกพันกับกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดี และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระยะยาว

บรรณานุกรม

- วีกอตสกี, เลฟ. (Vygotsky, L. S.). (๑๙๗๘). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.
- Piaget, J. (๑๙๗๓). *To Understand is to Invent: The Future of Education*. Grossman.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (๒๕๖๑). *การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการคิดและการอ่านในศตวรรษที่ ๒๑*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิเชียร พันธุ์พานิช. (๒๕๖๐). *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะนักเรียน*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๘). *ผลการประเมิน RT ปีการศึกษา ๒๕๖๗*.
- Kapp, K. M. (๒๐๑๒). *The Gamification of Learning and Instruction: Game-based Methods and Strategies for Training and Education*. San Francisco: Pfeiffer.
- สมศรี สุวรรณราช. (๒๕๖๓). *การส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก*. วารสารครุศาสตร์, ๓๑(๒), ๔๕-๕๖.
- พัชรา อ่อนน้อม. (๒๕๖๑). *ผลของชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- McGonigal, J. (๒๐๑๑). *Reality is Broken: Why Games Make Us Better and How They Can Change the World*. Penguin Press.
- Vygotsky, L. S. (๑๙๗๘). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.
- Piaget, J. (๑๙๗๐). *Science of Education and the Psychology of the Child*. Orion Press

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หลักฐานประกอบตัวชี้วัดข้อ 1.1: มีพฤติกรรมรักการอ่าน

บันทึกการอ่านของครู

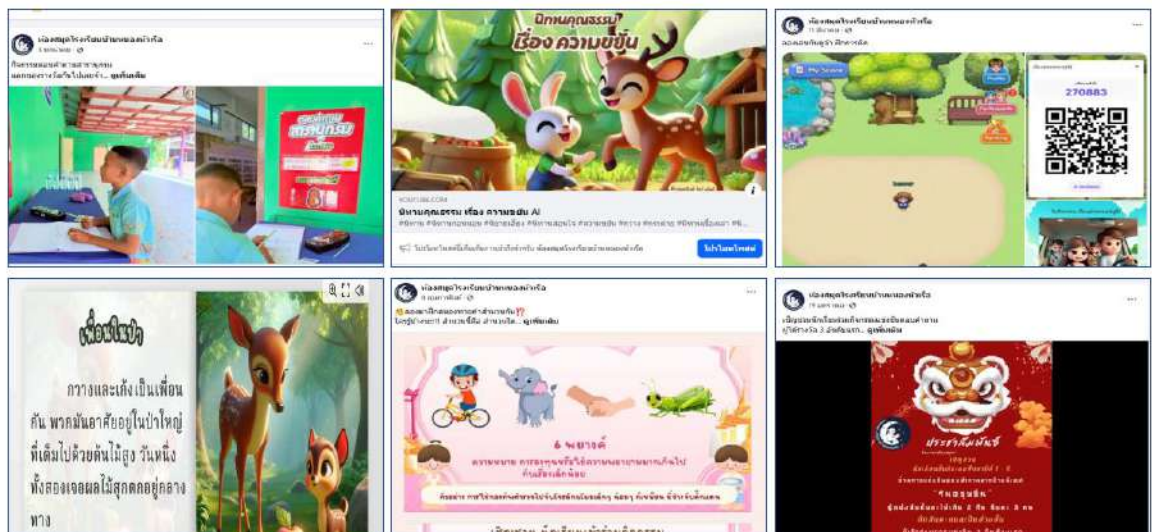
แผนการจัดการเรียนรู้

การแนะนำสื่อการอ่านให้กับผู้เรียน

ภาพถ่ายกิจกรรม

ภาคผนวก ข

หลักฐานประกอบตัวชี้วัดข้อ 1.2 : จัดหาและสร้างสื่อการอ่าน และใช้สื่อการอ่านให้ผู้เรียนได้อ่านและเรียนรู้เสริมจากการเรียนรู้ในห้องเรียน

แหล่งสื่อการอ่าน

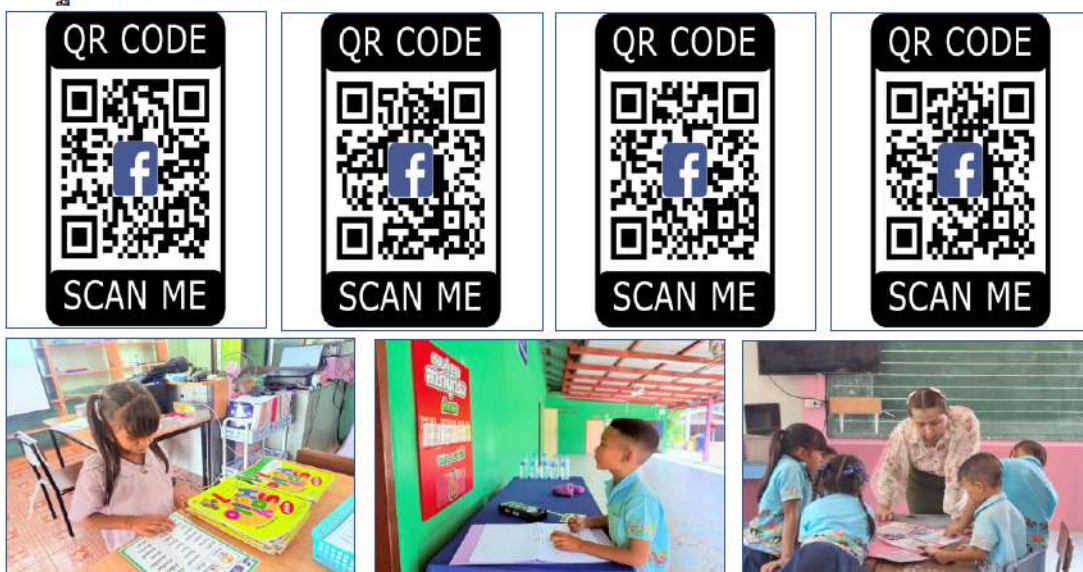
รายการสื่อการอ่าน

บันทึกการใช้สื่อ

หลักฐานการอ่านของนักเรียน

ภาคผนวก ค

หลักฐานประกอบตัวชี้วัดข้อ 2.1(1): การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรายวิชาที่รับผิดชอบ

คลิปวิดีโอกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

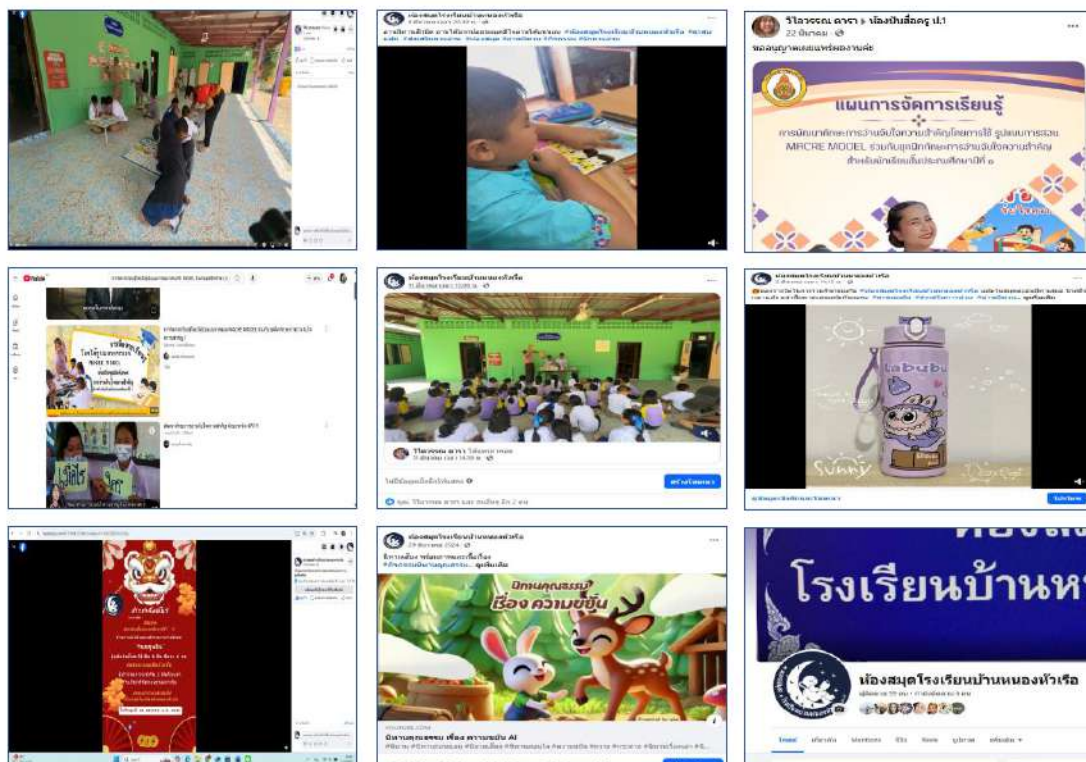
ภาพถ่ายกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

หลักฐานประกอบตัวชี้วัดข้อ 2.1 (2): มีการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์

ภาพประกอบการประชาสัมพันธ์

ภาคผนวก ง

หลักฐานประกอบตัวชี้วัดข้อ 2.2 (1): การจัดกิจกรรมในแผนงานของโรงเรียน

QR Code แผนงาน/โครงการ

คำสั่งแต่งตั้ง

แผนงาน/โครงการ

หลักฐานประกอบตัวชี้วัดข้อ 2.2 (2): การเผยแพร่กิจกรรมตามแผนงานของโรงเรียน

โพสต์ประชาสัมพันธ์

ภาคผนวก จ

หลักฐานประกอบข้อ 3.1: ผลที่เกิดกับตนเอง

ผลงานจากการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่าน

ภาคผนวก ฉ

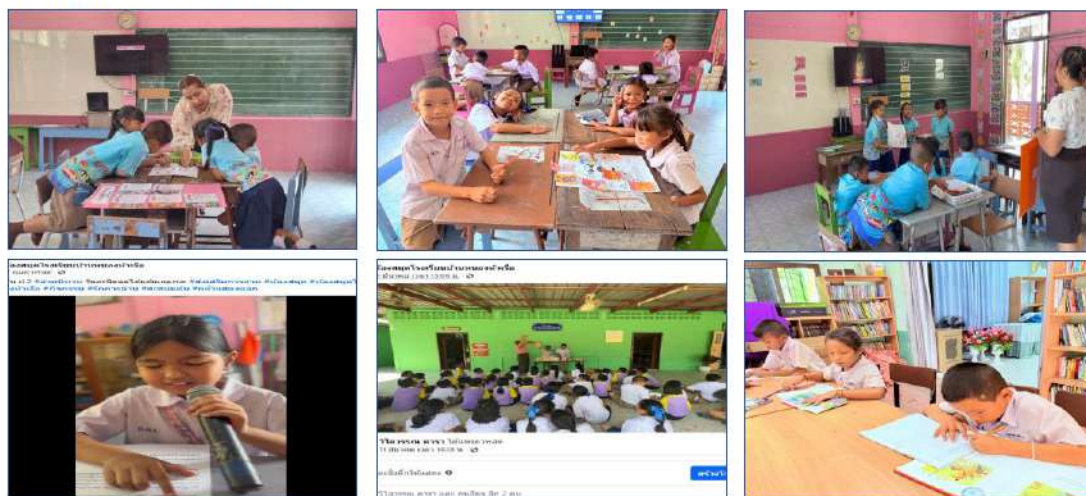
หลักฐานประกอบข้อ 3.2(1): ผลที่เกิดกับผู้เรียน

บันทึกการอ่านของผู้เรียน

บันทึกการนำเสนอความรู้

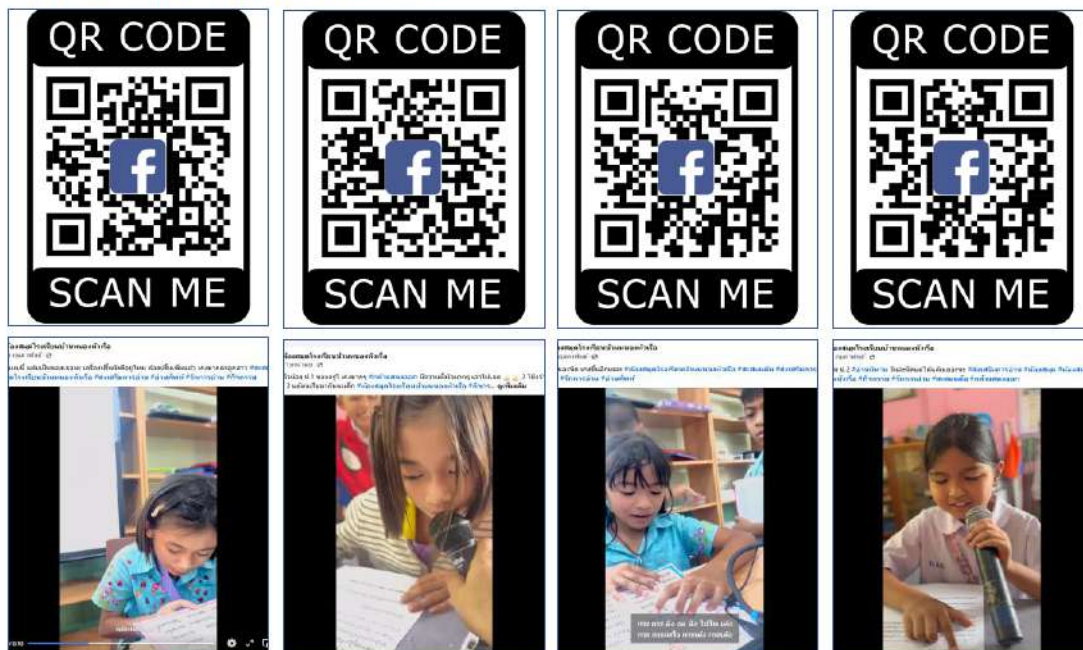

ภาพกิจกรรมการอ่านของนักเรียน

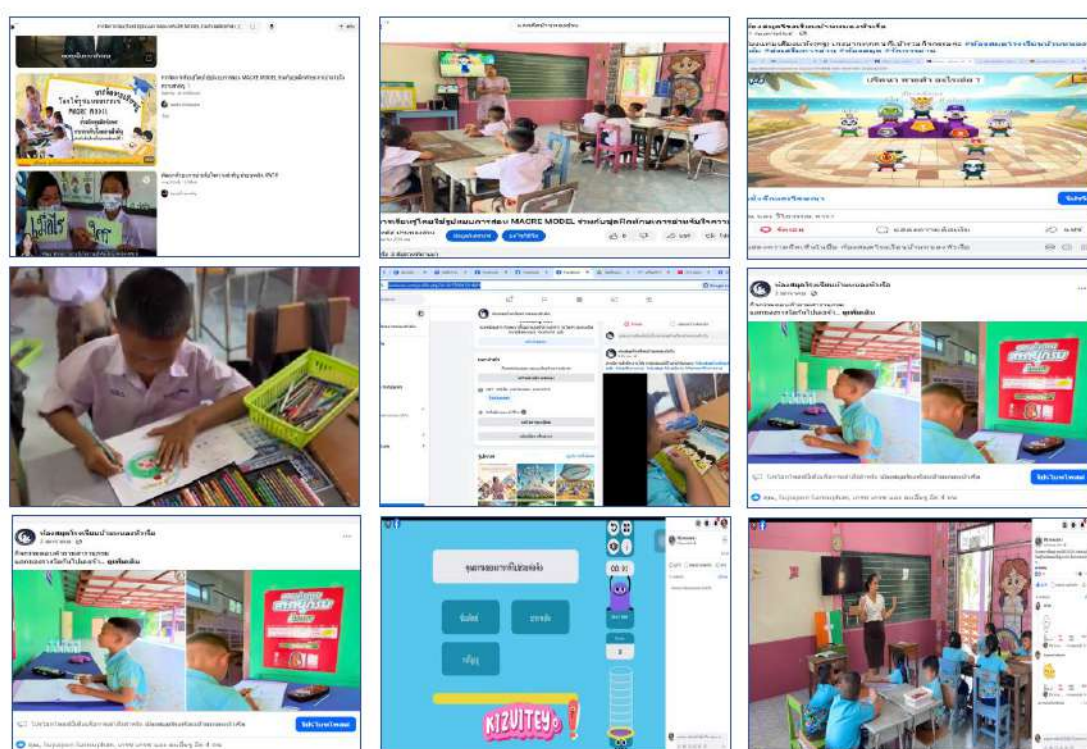

หลักฐานประกอบข้อ 3.2 (2): ผลงานของผู้เรียนที่ได้รับการเผยแพร่

ผลงานของนักเรียนที่ได้รับการเผยแพร่

ภาพการเผยแพร่ผลงานของนักเรียน

ภาคผนวก ข

หลักฐานประกอบข้อ 3.3: ผลที่เกิดกับโรงเรียน

ภาคผนวก ฉ

หลักฐานประกอบข้อ 3.4(1): ความร่วมมือกับเครือข่าย

ภาพใบส่งมอบสื่อการอ่านให้กับโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย

หลักฐานประกอบข้อ 3.4(2): เครือข่าย

ครูร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริการสื่อการอ่าน

หนังสือตอบรับการเข้าร่วมเครือข่าย

แบบรายงาน ผลงานนวัตกรรม เสนอเพื่อพิจารณาคัดเลือก ครูต้นแบบส่งเสริมการอ่าน ปี ๒๕๖๘

โรงเรียนบ้านหนองหัวเรือ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ